

DOBRKOV, LHOTKA, ZALUŽÍ, SLAVČE, MOHUŘICE, KEBLANY, LNIŠTĚ

Obecní Zpravodaj

100 let kostela ve Slavči

Vážení spoluobčané, rodáci, všichni, kteří držíte v ruce toto vydání obecního zpravodaje.

Až jej otevřete, zjistíte, že je to vydání mimořádné a celé se vztahuje k významné události v naší obci, kterou je výročí 100 let od vysvěcení kostela ve Slavči, které právě v těchto dnech oslavujeme. Sto let je z pohledu historie nepříliš dlouhá etapa, ale v lidském životě je to období více než jedné generace, a to už v sobě nese určitá poselství. Ta poselství v sobě má i náš kostel a my chceme tímto vydáním přispět k jejich hledání.

Stavba slavečského kostela byla pro místní i okolní obyvatele významnou událostí, tak jako ostatně všechny duchovní stavby, které vznikaly z potřeby lidí, z jejich touhy vytvořit něco, co by je spojovalo, něco, kde by hledali útěchu a posílení pro svůj mnohdy nelehký život, něco, čím by vyjádřili své poděkování za to, co bylo v jejich životě úspěšné.

Doba se ale měnila a význam kostela postupně klesal. Teprve v posledních letech začalo být klima v naší společnosti opět příznivější, a tak se někdy v roce 2003 zrodila myšlenka, pokusit se využít blížícího se výročí a společnými silami kostel opravit a podpořit tak jeho význam. A to se podařilo. Proto dnes již můžeme být opět na náš kostel pyšní. Je významnou dominantou obce, je krásnou stavbou s upraveným okolím, nese v sobě odkaz předchozích generací. Je místem, kde se mohou setkávat věřící, je místem, které mohou obdivovat turisté, je místem, které může každému z nás něco přinést.

Přejeme vám všem tedy příjemný výlet do historie, přejeme vám nalezení toho, co hledáte. A přejeme nám všem, abychom co nejčastěji mohli zažívat pocity sounáležitosti, spolupráce, ochoty pomoci a ochoty něco obětovat pro společné dílo, tak jak je asi zažívali ti, kteří se rozhodli tuto stavbu vybudovat.

Václav Ondok
zástupce starosty

První touhou obyvatelstva bylo zřízení kostela v obci. O tom často bylo rokováno, ale nebylo prostředků. Použito příležitosti stříbrné svatby hraběte Karla z Bouquoi na Nových Hradech dne 1. května 1903. Téhož dne vypravila se tam deputace s blahopřáním k tomuto dni a zároveň s prosbou, by stavbu kostela podporoval. Mluvčím deputace byl pan učitel Josef Kozlík. Hrabě patrně dojat přislíbil pomoc na penězích i stavivu. V krátké době poslal obecnímu úřadu 2000 K. Stavební dříví, cihly a tašky dány obci na úvěr jmenovaným hrabětem. Tento úvěr byl po vystavění na radost obce odepsán. Místo ku stavbě kostela daroval pan Josef Jiroušek, který byl tehdy majitelem usedlosti čp. 12. ve Slavci. Na to scházelo se dosti darů na penězích od různých korporací i od jednotlivců. Tak daroval slušnou částku spolek „Sv. Bonifác“, stát po prozkoumání účtů a největší částka sebrána byla sbírkami, jež byly obci povoleny.

místodržitelství v několika hejtmanstvích v jižních
Čechách. V čáři 1903 byla slavnost položení
základního kamene ku staršímu kostelu.

Slavnost tato byla velice okázalá. Každý
statek i každá chaloupka byla ověněna, chvojím
a květim vkusně ozdobena. Ze všech stavení
vlály prapory zemských barev. Postaveny slav-
nostní brány, stožáry s vlajkami. Ku slavnosti
povržen hrabě z Bouquoi, ale nedostavil se. Poslal
svého zástupce Wagnera, lesního radu, s chotí.
Tito byli přivítáni banderiem, které jim vyjelo
vstříc na Chvalkov, kamž po slavnosti opět je
doprovodilo.

Slavnosti této zúčastnily se též hasičské sbory
z Besednice a Lumberku a nespočetné množství
lidu z blízka i z daleka. Po posvěcení základního
kamene konala se na místě polní mše při velikém
dešti. Mši sv. sloužil p. P. Adolf Štufka, kaplan
lumberšský.

Stavba kostela trvala celé tři roky. Dne 17.
června ¹⁹⁰⁶ byl kostel vysvěcen p. biskupem Jdr.
Martinem Říhou. Svěcení kostela dalo
se za týchž okázalostí jako svěcení základního
kamene.

Altáře do kostela pořízeny jednotlivci. Hlavní oltář dali manželé Václav a Alžběta Charamzovi, postranní oltáře Vojtěch a Marie Štěpánkovi. Křížovou cestu pak věnovali Jan a Marie Maríkoví ze Žaluzí čp. 5.

Za zásluhy o postavení kostela bylo dáno čestné občanství obecním zastupitelstvem panu hraběti na Nových Hradech Karlu z Bouquovi a p. P. Janu Macímu, nyní faráři v Bráníku.

V roce 1914 vystavěn hřbitov pro Slavci a Žaluzí. Pozemek k tomu zakoupen od Vojtěcha Štěpánka, rolníka ve Slavci. Učítou částku peněz na postavení hřbitova odkázal P. Alois Spálenský, který zde zastával duchovního správce od r. 1911 do 2. února 1914.

V témž roce pořízeny do kostela varhany nákladem přes 2100 Kč. Z toho darovali manželé Václav a Alžběta Charamzovi ze Žaluzí čp. 6, 1000 Kč, ostatní částka sehnána sbírkami.

Prvním knězem zde byl Tomáš Koupal z Budejovic. Druhým byl Jaromír Marhowský, pak Alois Spálenský, potom Josef Fabián, který zde byl od konce února 1914 až do 20. prosince 1924. Po tomto stal se duchovním správcem P. Jan Smíd.

Starba kostela provedena za starosty p. Ceňka Macího.

Ze zpráv, které se dochovaly a jsou spjaté s výstavbou a zřízením kostela ve Slavči.

Stavební kámen na zdi kostela daroval hrabě K. Buqoy z Nových Hradů. Lámal se a vozil z lomu na Rejtech. Hrabě rovněž daroval stavební dřevo. To se těžilo „Na panském“ nad Mo- huřicemi a bylo ke stavbě dopravováno převážně volskými

Svěcení základního kamene

povozy. Z vyprávění formanů, kteří dříví vozili, docházelo k největším problémům v zatáčce pod Slavčí (u současné skládky). Klády byly vozeny v plné délce, a tak byl zpravidla velký problém tuto zatáčku projet.

Hlavní trámy na stavbu byly do Slavče dopravovány až z lesů u Pohorské Vsi. Není přesně známo, o kolik kmenů se jednalo, ale byly nejméně čtyři. Tolik je hlavních trámů, které vedou středem vazby, vždy dva na sobě. K přitahování kmenů bylo využíváno několika párů koní, které se cestou střídaly.

Na stavbě kostela pracovalo mnoho lidí z širokého okolí. Z jejich vyprávění se dochovalo, že malta při stavbě zdi byla dopravována putnami. Klasická putna byla dřevěná nádoba oválného tvaru asi 50 cm vysoká. Po dosažení určité výše zdiva byl materiál dopravován po takzvané „tretně“. To byl v podstatě dlouhý dřevěný nájezd do libovolné výše. Čím výše bylo nutno materiál dopravovat, tím delší byl ná-

jezd. V případě slavečského kostela byl nájezd y pole směrem od Dobrkova. Lavice v kostele a zřejmě i zábradlí na „kruchtě“ vyrobil pan Herbst ze Slavče (z Hruškova mlýna). Vymalování vnitřních stěn kostela provedl pan Marek z Bukvice.

Jak je známo, výstavba kostela trvala 3 roky a částka na výstavbu činila 44.000,- K. Celková délka kostela je 24 m a šířka 9 m.

Velmi slavnostní událostí bylo posvěcení nových zvonů dne 11.května 1968. Rovněž této akci předcházela sbírka na zvony, a to jak finanční, tak i v podobě darovaných barevných kovů, hlavně mosazných svícňů. Přestože k tomuto účelu byla rozebrána i stará ruční hasičská stříkačka, výrobu dvou zvonů to stále nepokrylo. Snad i z tohoto důvodu věnovali celou finanční hotovost na výrobu jednoho zvonu manželé Jan a Ludmila Trajerovi ze Zaluží. Právem je tedy na tomto zvonu vyryto jejich jméno.

Forma na zvony, takzvaný „korpus“ byla vyrobena ze dřeva, a to z jednoho kusu. Na konečné dotvarování formy bylo použito tvárné směsi z hlíny a ovesných plev. Zvony pak byly ulity ve vojenských dílnách v Českých Budějovicích zvonařem z Kamenného Újezda. S výrobou zvonů bylo spojeno časté cestování při převozu materiálu i osob. To zpravidla zajišťoval pan Jan Manoch s dodávkovým automobilem JZD Slavče typu „Žuk“.

Při slavnostní mši, kterou celebroidl děkan Jaroslav Holub, měly zvony i své kmotry. Zvonu ze sbírek byly za kmotry paní Libuše Manochová a paní Marie Štěpánková, druhému pak manželé Trajerovi ze Zaluží. Původní staré zvony byly údajně odvezeny v roce 1945 do Borovan.

Iniciátorem výroby nových zvonů byl pan Jan Štěpánek z Českých Budějovic, rodák ze Slavče. Na celé akci spolupracoval i předseda MNV, pan Alois Kohout. Po roce 1970 byla provedena i rozsáhlá oprava kostela. Byla vyměněna krytina střechy, ze strany od Dobrkova byla vyměněna dřevěná okna za kovová, byla opravena fasáda. Nový kříž zhotovil pan František Dvořák z Benešova nad Černou.

A kteří duchovní ve slavečském kostele působili? Prvním knězem, který zde konal bohoslužby, byl Tomáš Koupal z Českých Budějovic, druhým Jaromír Marhovský. Po něm následoval Alois Spálenský. Od února 1914 do prosince 1924 to byl páter Josef Fabián, poté zde 5 let působil páter Jan Šmíd. V prosinci 1929 přišel duchovní správce Václav Bouška. Ten se však v roce 1930 ze zdravotních důvodů přestěhoval do Českých Budějovic a na jeho místo nastoupil katecheta Josef Kotlaba z Trhových Svinů. Asi v roce 1950 zde začal působit páter Němec. Od roku 1962 do roku 1993 konal bohoslužby děkan Jaroslav Holub. Od března 1993 do srpna 1994 zde byl administrátor Ivo Valášek, po něm působil od září 1994 do srpna 1996 administrátor Dominik Holický. Po jeho odchodu spravuje zdejší farnost až do současnosti administrátor Ondřej Hujčec.

Na závěr mi dovoluje poděkovat za objasňování dochovaných zpráv panu Janu Manochovi, paní Marii Tůmové ze Zaluží, panu Josefu Tůmovi z Nových Hradů a manželům Crkvovým z Čížkrajic.

Jan Tripes
kronikář

Po sto letech kostel jako nový

Jak zodpovědně se postavili zástupci naší obce ke stavbě svého kostela před zahájením stavby v roce 1903, tak zodpovědně vzali za své i současní zastupitelé obce přípravu a samozřejmě i realizaci potřebných oprav kostela ve Slavči i s jeho okolím.

Prvním krokem v přípravě na opravu bylo zajištění všech náležitostí k zapsání kostela mezi kulturní památky, protože jen tak bylo možné na opravu získat finanční příspěvek Jihočeského kraje. Projekt zpracovaný Ing. Z. Fischerem z Trhových Svinů nastínil značnou finanční náročnost tohoto záměru, a proto bylo rozhodnuto, že práce budou rozvrženy do dvou let, a to na rok 2005 a 2006.

V loňském roce na jaře byla provedena celková oprava střechy firmou Mařík z Č. Budějovic, nákladem 466.536,- Kč. Na podzim téhož roku byly započaty práce na opravě fasády, plotu a okolí kostela, včetně odkanalizování dešťové vody a vybudování chodníků. Tato část oprav byla dokončena v letošním roce a její celkové náklady činily 1.341 465,- Kč. Tyto práce byly provedeny firmou Mikeš z Říмова (fasáda) a firmou Ertl z Kaplice (úprava okolí).

Na financování celé akce získala obec dotaci od Jihočeského kraje ve výši 300.000,- Kč.

Dále byl obci poukázán dar 150.000,- Kč ze sbírky místních občanů a občanů okolních obcí. Náklady na opravu varhan byly uhrazeny ze sponzorského daru pana Pavla Strejce z Č. Budějovic, vlastníka rekreační chalupy v Mohuřicích. Všem, kteří se podíleli na jednotlivých příspěvcích patří velký dík.

Nový vzhled dostalo nejen oplocení a vstupní brána, ale i interiér kostela. Práce a tímto spojené si vzali za své místní občané, kteří tak dokázali, že tradiční místní řemeslnost v obci nezanikla. Nový kamenný sokl pod oplocením postavili Karel a Zdeněk Kahounovi ze Slavče, o částečnou renovaci a z velké části zhotovení nových plotových dílů a jejich osazení se postaral Jan Tripes st. ze Slavče a generální opravu vstupní branky ke kostelu provedl František Holý také ze Slavče. Malířské a natěračské práce interiéru kostela a jeho oplocení jsou dílem Jana Bezděky z Boršova nad Vltavou, t.č. chalupáře z Keblan. Všem těmto patří uznání za to, že ve svém volném čase a za režírní cenu tyto práce provedli. Nemenší uznání patří i těm, kteří bez nároku na odměnu pomohli při drobných dokončovacích a úklidových pracích. Zvláště je třeba vyzdvihnout práci paní Anny Machové a Marie Tůmové ze Slavče, bez kterých si nelze chod našeho kostela představit.

Součástí oprav kostela byla i úprava prostoru kolem „božích muk“ naproti kostelu, který doznal zásadních změn, včetně porážení dvou lip, které vzhledem k jejich poškození ohrožovaly své okolí. Na jejich místo budou dne 25. června 2006 po slavnostní mši vysazeny lípy nové. Ať tyto lípy připomínají dalším generacím, že stojí za to udržovat to, co naši předci s velkým úsilím a nadšením vybuvovali.

První svaté přijímání